

Miljøvurdering af planer og programmer

Jammerbugt, Vesthimmerland og Thisted Kommune

27. marts 2025

Dag 1, 27. marts

Grundlæggende lovgivning og praksis præsenteres med fokus på, hvad der er omfattet af screeningspligt, og hvad en screening indeholder.

09.00-12.00: Miljøvurdering af planer

- Formål og anvendelsesområde, herunder værdi af miljøvurderinger
- Planer – hvilke er omfattede af krav om miljøvurdering ("under radaren")
- Screening af planer – kriterier for og afgørelse af screening
- Afgrænsning – proces, resultat og rollefordeling
- Miljøvurdering, afrapportering og offentliggørelse
- Sammenhængen mellem miljøvurderingslovens krav og habitat- og vandområdereglene
- Opsamling af hørings svar og sammenfattende redegørelse

Frokost

12.30-15.30: Miljøvurdering af projekter

- Formål og anvendelsesområde, herunder værdi af miljøvurderinger
- Projekter – hvilke er omfattede af krav om miljøkonsekvensvurdering
- Screening, ansøgningsproces og skematvang, herunder håndtering af mangler fra ansøger
- Deltagerne arbejder med vurdering af konkrete eksempler
- Indkaldelse af ideer og forslag til den forestående miljøkonsekvensvurdering og offentliggørelse
- Udarbejdelse af afgrænsningsudtalelse

Baggrund og erfaringer

Ulf Kjellerup:

Udvalg til forenkling og modernisering af VVM-reglerne (nedsat 2012)

Review of the effectiveness and application of the SEA and the EIA Directive (2009)

Supplementary information to the IA of the EIA Directive (2011) – opdateret 2024

Revideret VVM-direktiv (2014/52)

Vejledninger om screening, scoping og miljøkonsekvensrapport i EU (offentliggjort i november 2017)

Vejledninger om miljøvurderingsloven 2023 – (medforfatter)

Opdateret EU Kommissionens Vejledning om forståelsen af bilag 1 og 2 i VVM-direktivet

Sagkyndigt medlem af Planklagenævnet – siden 2021

Lone Kørnøv:

Forskning i mere end 25 år indenfor miljøvurdering.

Første vejledning om miljøvurdering af planer.

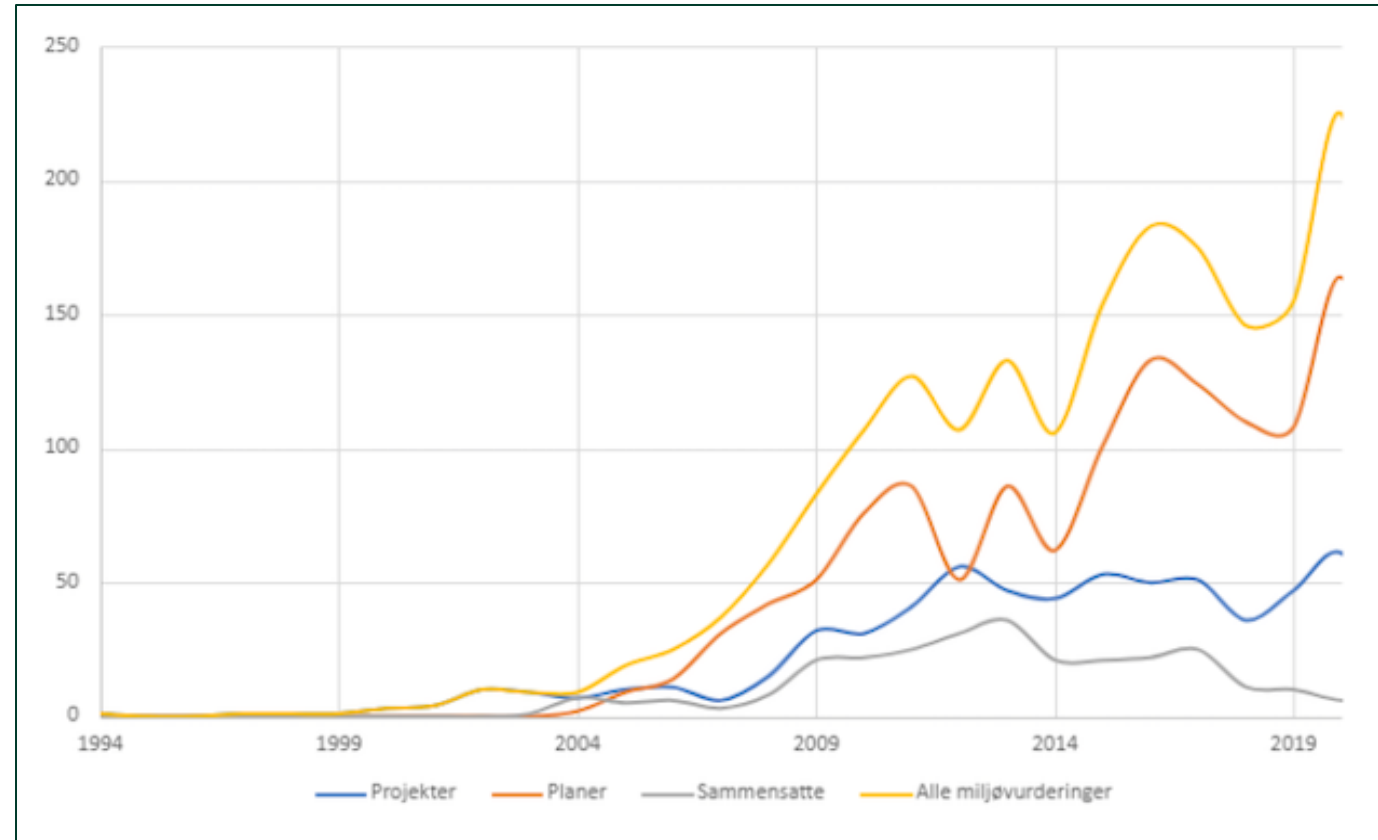
Evalueringer af VVM i Danmark.

Udvalg til forenkling og modernisering af VVM-reglerne (nedsat 2012)

Vejledninger om miljøvurderingsloven 2023 – (medforfatter)

Projektleder for DREAMS med udvikling EA Hub og EA Tool.

Miljøvurdering af planer over tid

Dertil kommer mere end 20.000 screeninger per år

1.1. Lovens formål

Lovens formålsbestemmelse i § 1 er en implementering af miljøvurderingsdirektivets artikel 1. Formålet med loven er således

at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer/programmer med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der – inden vedtagelse eller godkendelse – gennemføres en miljøvurdering af planer/programmer, som kan få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Af lovens § 1, stk. 2, fremgår endvidere, hvad en miljøvurdering er. Der er tale om proces, hvor såvel offentligheden, berørte myndigheder som berørte stater inddrages så tidligt som muligt for at sikre, at de væsentlige indvirkninger inden for det brede miljøbegreb identificeres, beskrives og vurderes. Dette sker med henblik på at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt kompensere væsentlige skadelige virkninger. Endvidere skal rimelige alternativer til hele eller dele af planen eller programmet beskrives, herunder baggrunden for til- og fravalg af alternativer. Hermed tilvejebringes et miljømæssigt oplyst grundlag for myndighedens beslutning om enten at vedtage eller afslå at vedtage planen eller programmet.

Hvorfor miljøvurdering af planer?

- Et værktøj til at fremme mere miljøvenlige løsninger og kvalificere planlægningen
- En mulighed for at integrere politiske mål i en lang række beslutninger (FNs Verdensmål, klimamål, mv.)
- En arena for at afveje påvirkninger op mod hinanden
- En vigtig proces i forhold til at kommunikere med offentligheden
- ”En dokumentation af miljøovervejelser – hvor vi kan vise, at vi har tænkt os godt om”
- Det bredeste miljøbegreb sikrer at vi får tænkt over "alle" forhold

Miljøbegrebet i loven

Miljøfaktor	Eksempler på relevante miljøemner
Befolkningen	Rekreative forhold og muligheder, mobilitet, tryghed, mikroklima
Menneskers sundhed	Støj, luftforurening, lyspåvirkninger, varmeø effekt
Flora, fauna og biodiversitet	Bilag IV arter, spredningskorridorer, lavbundsområder
Vand	Overfladevand, grundvand
Jordbund	Jordforurening, jordflytning, komprimering
Jordarealer	Inddragelse af areal, arealbefæstelse, forsegling
Landskab	Visuelle forhold, landskabstyper, belysning
Kulturarv	Fortidsminder, arkitektonisk kulturarv, fredede bygninger, kulturmiljøer
Luft	Luftemissioner, luftkvalitet
Klimatiske faktorer	Direkte og indirekte drivhusgasemissioner, klimatilpasning
Materielle goder	Menneskeskabte og naturskabte goder
Resourceffektivitet	Byggematerialer og materialeforbrug, brug af råstoffer, energiforbrug
Større menneske- og naturskabte ulykker og katastrofer	Områder med risiko for erosion og oversvømmelse, risikovirkningsomheder, digitale trusler

Plan/program-begrebet

Begrebet er ikke defineret i loven eller i direktivet – det er ikke en fejl. Begrebet omfatter:

- > Beslutninger, strategier, planer, retningslinjer, administrationsgrundlag eller andre ....

Det afgørende er:

- > Er den plan-/programvedtagende organisation en myndighed i lovens forstand?
- > Vedtages planen/programmet som led i myndighedens varetagelse af opgaver, som er den pålagt i lovgivning, administrative forskrifter eller administrative beslutninger, jf. lovens § 3, stk. 1, litra a), samt:
  - > Fastlægger planen/programmet rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter anført i lovens bilag 1 og 2 - eller
  - > Medfører planen/programmet krav om gennemførelse af en konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2

Lovens myndighedsbegreb i.f.t. planer

Lovens § 8 → Myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer

> Omfattede er:

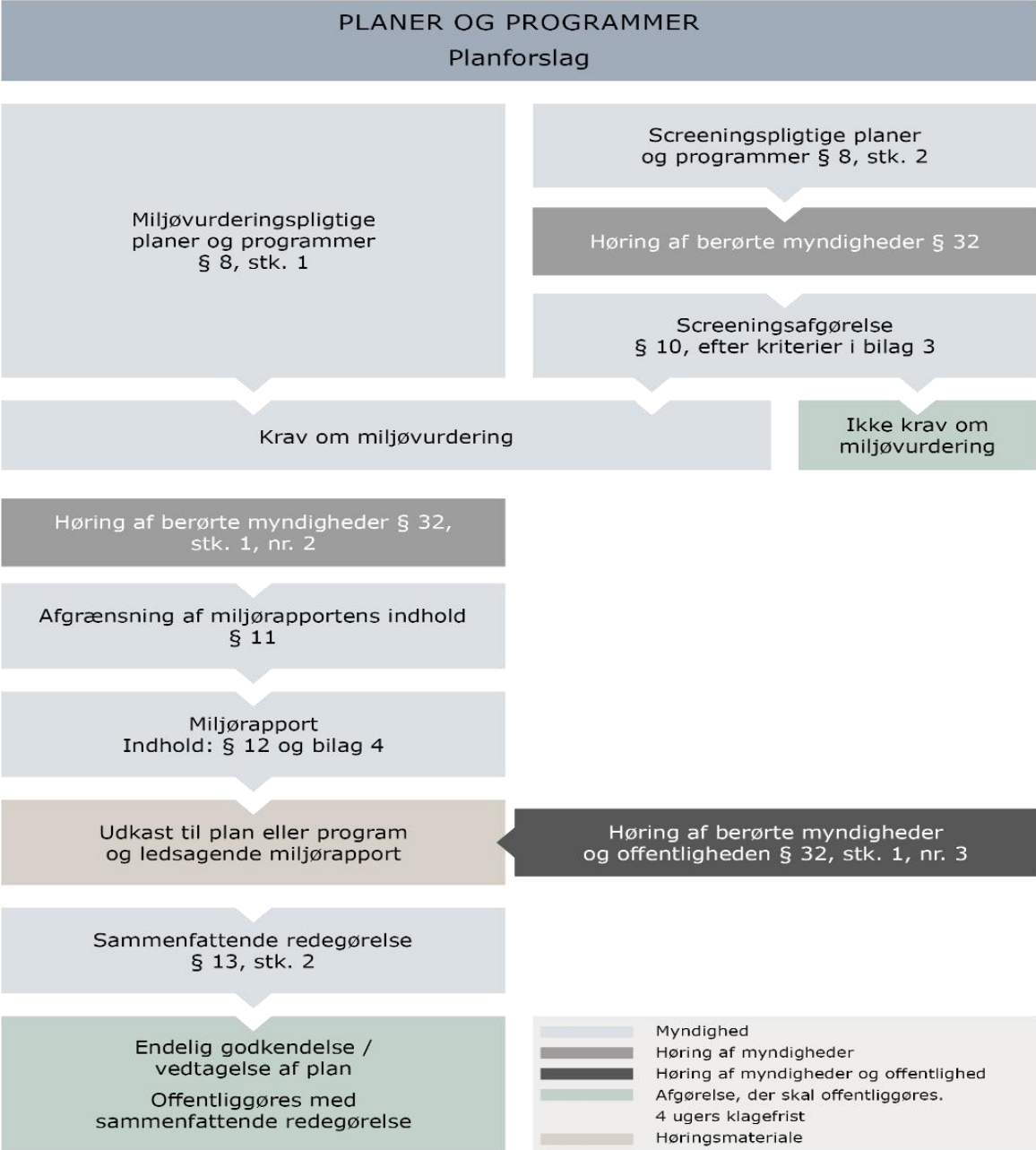
- > Stat, regioner og kommuner
  - > Statslige, regionale og kommunale selskaber
  - > Private selskaber som løser offentlige/almene forsyningsopgaver
-
- > Eksempler → DSB, Energinet, Ørsted, Metroselskabet, Sund&Bælt, By&Havn
  - > Kommunale vandselskaber, affaldsselskaber/affaldsfællesskaber/§ 60-selskaber

Berørt myndighed

En myndighed, som på grund af dens specifikke miljøansvar eller lokale og regionale kompetencer kan forventes at blive berørt af planens, programmets eller projektets indvirkning på miljøet, jf. § 31.

- Forvaltning af specifik viden på miljøområdet, som lægges til grund for planen/programmet/projektet.
- Overvågning af miljøkvaliteten på områder, der er omfattet af planen/programmet/projektet.
- Udstedelse af tilladelser på grundlag af planen/ programmet eller til et projekt.
- Godkende, samtykke og/eller dispensere konkret eller generelt i forhold til realiseringen af planen/ programmet/projektet.
- Føre tilsyn (inspektion af lokaliteter eller aktiviteter) med overholdelse af tilladelser udstedt på grundlag af planen/ programmet eller til projektets etablering/drift.

VÆSENTLIGHEDSBEGREBET

HVAD MEDFØRER PLANEN?

- › Ændret arealanvendelse
- › Støj og vibrationer
- › Lugt og udledninger
- › Forurening
- › Lys

HVILKE OMGIVELSER PÅVIRKES?

- › Geografisk beliggenhed
- › Landskabelig placering
- › Områdets sårbarhed
- › Beskyttede områder
- › Beskyttede dyre-/plantearter
- › Øvrig bebyggelse og anlæg
- › Befolkning

HVORDAN MÅLES PÅVIRKNINGEN?

- › Højde/bredde/længde
- › Niveau/udbredelse/omfang
- › Reversibilitet
- › Hyppighed af påvirkning
- › Vurdering af visuelle forhold
- › Kumulative påvirkninger

BETYDNING AF PLANENS PÅVIRKNINGER

FASTSATTE NORMER/ GRÆNSEVÆRDIER

- › Vejledende grænseværdier
- › B-værdier
- › Lovgivning

OFFENTLIGHEDEN

- › Borgerinddragelse
- › Høringer

EKSPERTVURDERING/ SUBJEKTIV VURDERING

- › Fagligt baseret
- › Ekspertudsagn
- › Viden om det omgivende miljø
- › Erfaringsbaseret

MILJØMÅLSÆTNINGER

- › FN's Verdensmål
- › EU's miljømålsætninger
- › Miljømålsætninger i nationale handleplaner
- › Miljømålsætninger i regionale/kommunale planer

Generelle problemstillinger

- > Miljøvurderingslovens § 6 – en miljøvurdering af en plan kan ikke træde i stedet for en miljøvurdering af et projekt
  - > Har betydning for den tidligere praksis, hvor vurdering af plan og projekt oftest leveredes i én sammenhængende rapport
- > Miljøvurderingslovens § 40 stiller krav til håndtering af ansvar for de forskellige processer.
- > Planer og programmer:
  - > En myndighed, der udarbejder en plan eller et program, må ikke samtidig blive hørt som berørt myndighed, medmindre der er sikret en funktionel opdeling af kompetencerne inden for myndigheden.

Krav om funktionel opdeling – hvornår?

Planer/programmer:

- > Høring af udkast til screeningafgørelse ifm. miljøvurdering af planen (§ 32, stk. 1, nr. 1)
- > Høring af udkast til afgrænsningsrapport for miljøvurdering (§ 32, stk. 1, nr. 2)
- > Høring af udkast plan og tilhørende miljøvurdering (§ 32, stk. 1, nr. 3).

Hvilke planer er omfattet

Lovens struktur - Planer

Obligatorisk miljøvurdering - hovedreglen

1. Planer inden for en række navngivne sektorer, som fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter på bilag 1 og 2
2. Planer som medfører krav om gennemførelse af en konsekvensvurdering efter habitatreglerne

Screening forud for miljøvurdering – OBS – screening er en undtagelse til hovedreglen

3. Planer omfattet af 1) som fastlægger anvendelsen af et mindre område eller kun angiver mindre ændringer i disse planer (af Planklagenævnet fortolket som et "begrænset areal" – se PKNO 26 af 2. juli 2022)
4. Andre planer, som fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser (for andre projekter end anført på bilag 1 og 2) som kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet

Fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser

En plan kan fastlægge rammer på flere måder, hvoraf to væsentlige er:

- > Fastlægger krav til indholdet i fremtidige godkendelser/krav til de aktiviteter, der fremadrettet tillades
- > Fastlægger kravene til den fremgangsmåde/procedure, der skal anvendes for at opnå anlægstilladelse

Forståelsen af dette krav er udviklet af EU Domstolen i en række sager, hvoraf følgende er centrale

- > C-160/17 – udpegning af særlig byudviklingszone omfattet af plan-begreb og fastlagde fremgangsmåde for fremtidige anlægstilladelser
- > C-671/16 – dekret der fastlagde en række krav til byudvikling i EU-kvarteret i Bruxelles, samt fremgangsmåde for opnåelse af tilladelse
- > C-290/15 – den Vallonske vindmølleregulering omfattet af plan-begrebet

Derudover har EU-Domstolen fastslået, at en "plan", der ikke er miljøvurderet og som burde have været miljøvurderet altid er underlagt et krav om lovliggørelse – og at afledte tilladelser skal tilbagekaldes. I visse særlige og begrænsede tilfælde kan det dog tillades at midlertidige foranstaltninger opretholdes.

- > C-379/15 og C-41/11 om kravene til lovliggørelse og muligheden for at opretholde midlertidige foranstaltninger

Planer, som er omfattet

- 1) **Sektorplaner** (landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning)
- 2) **Arealanvendelsesplaner**

Arealanvendelse:

Landsplandirektiver, kommune- og lokalplaner (de lovregulerede), samt (måske også) masterplaner, helhedsplaner, dispositionsplaner, byomdannelsesplaner...

Sektorplaner:

Miljøbeskyttelsesloven → affaldsplaner, spildevandsplaner

Varmeforsyningsloven → varmforsyningsplanen

Vandforsyningsloven → vandforsyningsplanen, indsatsplaner efter Vandforsyningsloven

Klimasikringsplaner, trafik(sikkerheds)planer, naturhandleplaner andre ....

Screening – hvornår kan screening anvendes?

Praksis:

- > EU Domstolen om § 8, stk. 2, nr. 1:
  - > "fastlægger anvendelsen af et mindre område" => et område der er mindre end den geografiske afgrænsning af en kommune
  - > anvendelse af mindre område..” er kun tilgængelig for den trinlaveste myndighed i et hierarki (C-473/14)

- > Planklagenævnet:
  - > PKNO 26 – screening er en undtagelse til hovedregel om pligt til miljøvurdering – lokalplaner for solcelleanlæg på 42 ha og 65 ha ikke mindre områder

- > Natur og miljøklagenævnet (tidl. nævn):
  - > et område på 40 ha er *ikke* et mindre område i lovens forstand
  - > et område på 4 ha kan godt være et mindre område i lovens forstand

Screeningafgørelse – planer og programmer

Screeningkriterier (bilag 3)

PLANERNES OG PROGRAMMERNES KARAKTERISTIKA

- hvilket omfang planen kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler,
- i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer eller programmer, herunder også planer og programmer, som indgår i et hierarki,
- relevans for integreringen af miljøhensyn specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling
- miljøproblemer af relevans for planen eller programmet
- relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning, der stammer fra en EU-retsakt (f.eks. planer og programmer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse).

KENDETEGN VED INDVIRKNINGEN OG DET OMRÅDE, SOM BLIVER BERØRT

- sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet
- kumulative karakter
- grænseoverskridende karakter
- faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker)
- størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt)
- værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af: særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv, overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier, intensiv arealudnyttelse, eller indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan.

Screeningafgørelse

- Myndigheden træffer afgørelse efter lovens § 10 under inddragelse af:
  - Kriterierne i lovens bilag 3, og
  - resultat af høringer efter § 32
- Høringsberettigede → Berørte myndigheder (§ 32, stk. 1, nr. 1)
- Høringsfrist → "passende frist", medmindre andet fremgår af anden lovgivning (§ 32, stk. 2)
- Afgørelsen kan *aldrig* udgøres af et afkrydsningsskema -> der skal gennemføres en samlet vurdering (afkrydsningsskemaet er udelukkende et støtteværktøj)
- Afgørelsen udgøres af en a) beskrivelse af planen, b) afgørelsens indhold og de c) begrundelser afgørelsen hviler på

Afgrænsning

Regler om offentliggørelse af procesoplysninger

For planer og programmer, som skal miljøvurderes (dvs. de obligatorisk miljøvurderingspligtige planer og de planer, der efter screening skal miljøvurderes) gælder at følgende oplysninger skal offentliggøres (på myndighedens hjemmeside):

Lovens § 32, stk. 2:

- Angivelse af, hvortil bemærkninger eller spørgsmål kan rettes.
- Nærmere oplysninger om fristerne for fremsendelse af bemærkninger eller spørgsmål.
- Oplysning om, hvorvidt planen eller programmet vil indebære en høring efter § 38.
- Planens eller programmets retlige grundlag.
- Hvorvidt de miljøoplysninger, der er indhentet af myndigheder til brug for sagens behandling, er til rådighed for offentligheden, berørte myndigheder og berørte stater.
- Eventuelle supplerende oplysninger, herunder de vigtigste rapporter og anbefalinger m.v., som myndigheden har modtaget.
- Hvor og hvordan oplysningerne stilles til rådighed.
- Hvilke foranstaltninger der er eller vil blive truffet med henblik på offentlighedens, berørte myndigheders og berørte stater's deltagelse i miljøvurderingsprocessen.

Oplysninger skal endvidere sendes til berørte myndigheder og evt. berørte stater

Afgrænsning – kerne og funktion

Afgrænsningen har til formål at sikre, at kun de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger vurderes

- Det overordnede spørgsmål er – hvilke miljøforhold fastlægges som følge af planens vedtagelse ?
- Dette sker på grundlag af udelukkelsesmetoden → kan en væsentlig påvirkning udelukkes ?
- Der er to måder, hvorpå en væsentlig påvirkning kan udelukkes:
  1. Den pågældende miljøfaktor påvirkes ikke af planens vedtagelse
  2. Den pågældende miljøfaktor kan påvirkes af planens vedtagelse, men påvirkningen forventes ikke at være væsentlig

Planerne – hvad er de metodiske udfordringer

En plan udgør en ramme for tiltag, projekter og andre handlinger....

- Det kan være vanskeligt at fastlægge, hvad der skal miljøvurderes og i hvilket omfang der skal miljøvurderes.....
  - Hvilken placering har planen i et samlet planhierarki?
  - Fastlægger planen miljøpåvirkninger endeligt (meget sjældent...)? → hvad fastlægges og hvad beslattes senere/nedstrøms ?
- Jo mere overordnet planen er, jo vanskeligere er det at fastlægge hvad og i hvilket omfang....
- OBS – husk et tage stilling og vurdér påvirkninger af Natura 2000 områder, bilag IV arter og målsatte vandområder, overskridelser af grænseværdier .....(ALDRIG sidde dette overhørig...!)

Hvad skal en afgrænsningsrapport indeholde

- Rammen for afgrænsningen (baggrund og proces)
- Beskrivelse af planens indhold og geografiske afgrænsning
- Stillingtagen til miljøfaktorer der inddrages og ikke inddrages i miljøvurderingen, samt en beskrivelse af de miljømålsætninger der inddrages
- Forslag til evalueringskriterier, indikatorer og data-grundlag for vurdering
- Forslag til mulige overvågningskriterier

Afgrænsning

Miljøfaktorer	Vurderingskriterier	Indikatorer	Databelov
<p>Biologisk mangfoldighed, flora og fauna</p>	<p>› Påvirkning af biodiversitet og rekreative arealer</p>	<p>Omfanget af påvirkning af biodiversitet som følge af:</p> <ul style="list-style-type: none"> › Større butikker og udlæg af nye aflastningsområder › Øget anvendelse af overflødiggjorte bygninger samt mulighed for udvidelser af eksisterende virksomheder og helårshuse i landzone › Etablering af anlæg inden for kystnærhedszonen › Lempelser i landzone gælder også inden for de grønne kiler i hovedstadsområdet › Udpegning af Grønt Danmarkskort › Udvikling af biodiversiteten i landdistrikterne 	<p>Kvalitative</p>

Afgrænsning

Emne	Målsætninger
Landsplanlægning	<ul style="list-style-type: none"> › Retningslinjer fra Fingerplan 2017 omkring planlægning. › Aftale om modernisering af planloven fra juni 2016: Danmark i bedre balance – bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet › Regeringens udspil om vækst og udvikling i Hele Danmark fra 2015
Biodiversitet	<ul style="list-style-type: none"> › Målsætninger for naturplanerne fra Natura 2000-områderne › Målsætninger som fremsat i regeringens Naturpakke, 2016 › Målsætninger fremsat i Naturplan Danmark, 2014 › Målsætninger og Økologisk Handlingsplan 2020 fra 2012 (ikke opdateret siden)

Afgrænsning – planer

- Myndigheden skal forud for miljørapporten gennemføre en afgrænsning af miljøvurderingen (§ 11)
- Høringsberettigede → Berørte myndigheder (§ 32, stk. 1, nr. 2)
- Høringsfrist → "passende frist", medmindre andet fremgår af anden lovgivning (§ 32, stk. 2) er er ingen lovkrav til afgrænsningshøring eller dennes indhold

Hjælp fra EA Tool

EA Tools
Danmarks Miljøportal

Hvilket område ønsker du at undersøge?

Du kan vælge mellem selv at tegne et område, tegne en linje eller upload'e egen geometri.

Tegn område

Tegn linje

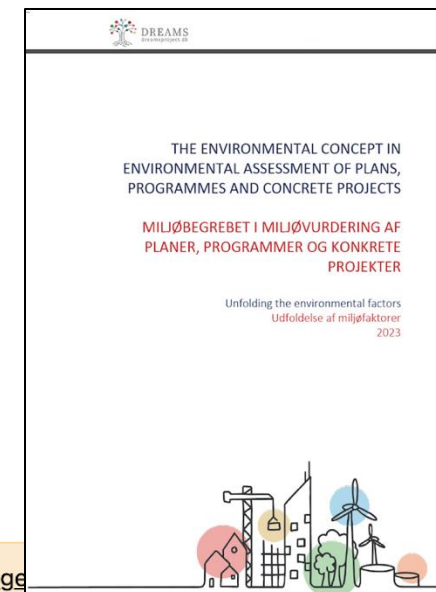
Upload geometri
Vælg en zip-fil der indeholder shape-filer – Maks. 15MB

Undersøgelse af område

Følgende er resultatet af en overlapsanalyse fordelt på mange datasæt.

Foretag undersøgelse

Dan rapport

Miljøvurdering

Overordnede krav til miljøvurderingen

- En plan er i mange tilfælde grundlaget for meddelelse af tilladelse til konkrete projekter. Planlægningen rummer oftest kun rammer for en fremtidig tilstand i det planlagte område.
- Miljøvurderingen af en sådan plan skal som udgangspunkt både inddrage miljøpåvirkningerne som bliver en følge af planens endelige realisering/den fulde udnyttelse af de planmæssige rammer, men også evt. væsentlige påvirkninger i faserne frem mod planens virkeliggørelse skal inddrages i vurderingen.
  - PKN afgørelse om Aarhus Havn lokalplanlægningen (ikke skelne mellem anlæg og drift – begge dele kan være væsentlige påvirkninger fra en plan)
    - Tilsvarende beslutning i screenings sag om ”De gamles By” i København
- Miljøvurderingen af en plan/program skal både rumme en vurdering af omgivelsernes påvirkning af det planlagte områdes fremtidige funktioner og rumme en vurdering af de planlagte funktioners indvirkning på omgivelserne.
  - En miljøvurdering af en plan skal rumme tre dele: a) en vurdering af planens forudsætninger (forudsætter planen noget, som kan udgøre en væsentlig påvirkning), b) en vurdering af planens udfaldsrum og c) en vurdering af de påvirkninger, som omgivelserne påfører planens udfaldsrum

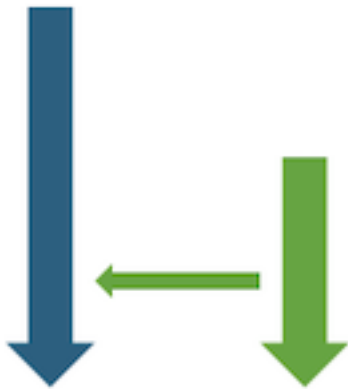
Overordnede krav til miljøvurderingen

- ...
- Kravet til kvaliteten og omfanget af oplysningerne skal ses i lyset af, hvad der med rimelighed kan forlanges ud fra den aktuelle viden og brug af gængse vurderingsmetoder, samt planen/programmets detaljeringsniveau.
- Miljøvurderingen kan dog *ikke* udskydes til et senere trin i et planhierarki eller undlades, fordi den allerede er gennemført på et tidligere trin i planhierarkiet

Timing af miljøvurderingen

'Den sene'

Planproces   Miljøvurdering

'Den parallelle'

Planproces   Miljøvurdering

'Den proaktive'

Planproces   Miljøvurdering

Miljøvurdering – krav til undersøgelser og datagrundlag

- Eksisterende, relevante oplysninger – uanset at de primært er indsamlet til et andet formål – må og bør anvendes i forbindelse med miljøvurderingen af planen/programmet i det omfang, det er muligt
  - OBS – skærpede krav til håndtering af Natura 2000 påvirkninger, bilag IV arter og målsatte vandområder
- Faktuelle oplysninger fra andre myndigheder kan som udgangspunkt lægges til grund. Dog bør anden viden/formodning i strid med indholdet af oplysningen føre til en vurdering af hvorvidt de pågældende oplysninger er korrekte eller holdbare i.f.t. miljøvurderingen.
- Hvis den berørte myndigheds svar indeholder et skøn fx om formodede forhold, bør der gennemføres en nærmere efterprøvelse af disse oplysninger, hvis oplysningerne er relevante for den samlede vurdering.
- Ressourceforbruget til undersøgelser i forbindelse med miljøvurdering (fastlægge niveauerne med hensyn til undersøgelser, beregninger, litteraturstudier eller "køkkenbordsvurderinger") skal stå i et rimeligt forhold til planens/programmets detaljeringsniveau.

Stå på skuldrene af tidligere vurderinger: EA Hub

Klassisk søgning Avanceret søgning [Filtre](#)

- 2187 Ansøgninger fundet i det synlige kortudsnit [Del søgning](#)
- I offentlig høring • 2023
Åen tilbage til byen - Udviklingsplan for Åkvarteret i Horsens
29189889 - Horsens kommune
[Andre typer af planer](#) [Fysisk planlægning og arealanvendelse](#)
  - I offentlig høring • 2023
Miljøvurdering af et solenergianlæg - forslag til kommuneplantillæg nr. 6 og forslag til lokalplan nr....
29189722 - Nyborg Kommune
[Kommuneplantillæg](#) [Lokalplan](#) [Energi](#)
  - I offentlig høring • 2023
Miljørapport for Forslag til Strukturplan Hinnerup Nord
29189714 - Favrskov Kommune

Filtre

Type	Alle typer	Plankategorier	Alle kategorier
☐ Vis kun projekter med en tilknyttet plan		Underkategorier	Alle kategorier
Plan Typer	Alle typer	Specificerede Kategorier	Alle
Bygherre	Vælg bygherrer	Bilag	Vælg bilag
Planlæggende Myndigheder	Vælg myndigheder	Bilag 1 Kategorier	Alle kategorier
Miljøvurderende Myndigheder	Vælg myndigheder	Underkategorier	Alle kategorier
Status	Alle status'er	Bilag 2 Kategorier	Alle kategorier
Dokumenter			

Klassisk søgning Avanceret søgning [Guide til avanceret søgning](#) [Filtre](#)

Tryk på søgeikonet eller Enter for at søge

[Del søgning](#)

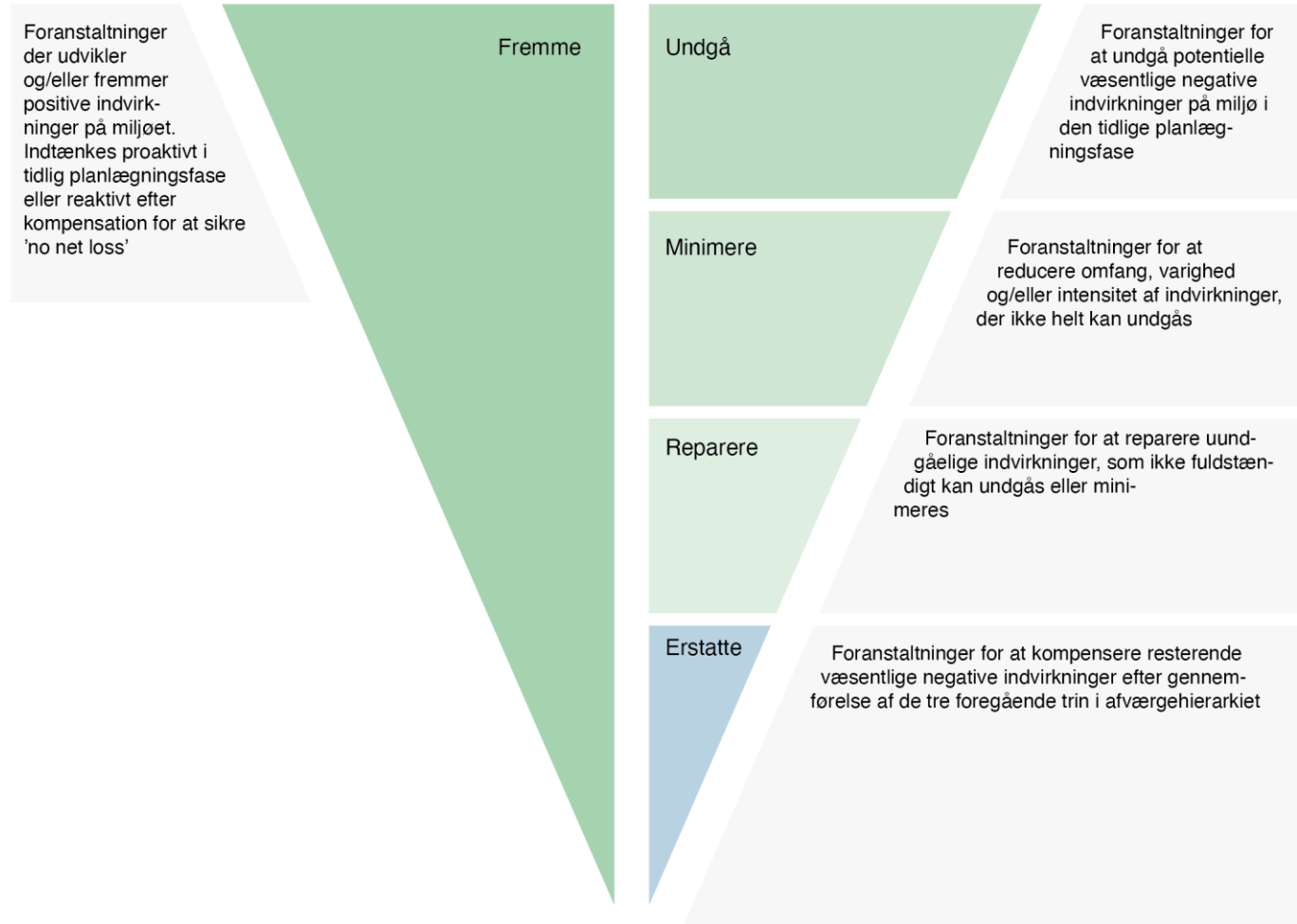
Indtast din søgeforespørgsel i feltet ovenfor for at se søgeresultater. Der søges i selve rapporterne til vurderingerne. Eksempler på søgninger er 'Flagermus bliver ramt af møllevinger' og 'Ynglende dværgtærner som bliver forstyrret'. En meget beskrivende søgning giver bedre mulighed for at relevante resultater.

Miljørapport – faglighed og omfang

- Niveauet i den faglige behandling af materialet (fagligt uddybende, fagligt formidlende, forklarende eller oversigtlighed) skal afspejle planens/programmets detaljeringsniveau for så vidt angår retningslinjer og rammer.
- Det er i sig selv et mål at begrænse miljørapportens omfang således, at den kun omhandler de væsentlige miljømæssige indvirkninger ved planens/ programmets vedtagelse. Det er dog samtidig lige så væsentligt, at der i afgrænsningskapitlet i miljørapporten er redegjort for valg og fravalg samt begrundelserne for disse valg.

'Afværge' negative miljøpåvirkninger og fremme de positive

https://factumbooks.dk/?search_string=978-87-7210-780-6

Afværge påvirkninger eller.....

Der arbejdes ikke med "afværgeforanstaltninger" (i traditionel forstand) i en plan

→ er der behov for at afværge væsentlige påvirkninger bør planen (som udgangspunkt) ændres

I stedet snakker vi om "muligheder for at undgå, imødegå eller nedbringe væsentlige påvirkninger"

→ Disse muligheder bør beskrives a.h.t. nedstrøms tilladelser og vurderinger

Sammenhængen mellem MV af plan og nedstrøms beslutninger/tilladelser

Typisk identificeres mulige/sandsynlige væsentlige påvirkninger allerede i forbindelse med MV af planen, men det er ikke muligt at "bore problemstillingen endeligt ud" – hvis planen ikke ændres.....

Beskriv derfor de identificerede mulige væsentlige påvirkninger kort – og beskriv endvidere, hvad der bør undersøges yderligere i forbindelse med:

- Yderligere detaljering i en efterfølgende plan eller
- Ved håndtering af ansøgning om projekttilladelse

Sammenfattende redegørelse

Sammenfattende redegørelse

Myndigheden skal udarbejde en sammenfattende redegørelse for: (§ 13, stk. 2)

1. hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
  2. hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
  3. hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
  4. hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.
- Hvor omfattende redegørelsen bør være, afhænger af planens indhold.
- En manglende sammenfattende redegørelse er en væsentlig retlig mangel ved en plans tilvejebringelse og vil medføre hjemvisning til fornyet behandling (NKN-261-00060 af 20. februar 2008)

Klageregler

- > Som udgangspunkt regulerer klagereglerne i den lov som planen vedtages efter klageadgangen i.f.t. miljøvurderingen. Dette gælder for:
  - > Screening-afgørelser
  - > Afgørelser om endelig vedtagelse af planen

- > Såfremt der ikke findes klageregler for den pågældende plan:
  - > træder lovens § 48, stk. 3 i stedet for så vidt angår screeningafgørelsen
  - > træder lovens § 48, stk. 4 i stedet for så vidt angår endelig planvedtagelse

Klageregler

Retsvirkning af klage

- > Screeningafgørelser → afgørelsen bliver hjemvist til fornyet behandling

Planvedtagelse:

- > Som udgangspunkt er planvedtagelsen ugyldig – planen kan ikke få virkning efter sit indhold
  - hvis nu en række af den ugyldige plans initiativer er gennemført → pligt til lovgivning (uden ophold)

Lovliggørelseskravet:

- > Fysisk eller retlig lovgivning af godkendelser/aktiviteter der allerede er udstedt/gennemført
  - myndigheden skal vælge enten fysisk eller retlig lovgivning
  - forudsættes retlig lovgivning skal der gennemføres en miljøvurdering af planen

- > Miljøvurderingen skal tage udgangspunkt i den situation, der forelå før planens initiativer/aktiviteter blev gennemført

Retspraksis

Retspraksis fra EU Domstolen

Fortolkning af planbegrebet:

- > ...En betydningsfuld helhed af kriterier..
  - > Er EU Domstolens primære kriterium for hvornår en vedtagelse har karakter af en plan
  - > - i den forbindelse lægger Domstolen vægt på kriterier(ne)s egenskab til at binde fremtidige godkendelsers indhold (ikke antallet af kriterier – men kvaliteten af dette/disse)

- > Antaget at en beslutning om at fastlægge en byudviklingszone (rent geografisk afgrænsning af zonen) var en planbeslutning i Miljøvurderingsdirektivets forstand
  - > (se: <https://cowiforsyningogmiljoe.com/2018/06/27/er-forsyningsselskabernes-planlaegning-omfattet-af-kravet-om-miljoevurdering/>)

Retspraksis klagenævn

Planklagenævnets praksis af særlig interesse:

- Hvis et projekt, der er omfattet af krav om miljøvurdering forudsætter tilvejebringelse af lokalplan, skal en evt. screening af miljøvurdering af plan og screening af projektansøgning for bilag 2-projekt falder ud til samme resultat, når:
  - Der foreligger identitet mellem lokalplanens projekt og projektansøgningen (planen omfattet af Planlovens § 13, stk. 2)
  - Der er samtidighed mellem planvedtagelse og projektgodkendelse
- <https://www.dronninglundfjernvarme.dk/media/3008/2011-12-16-afgoerelse-nmkn.pdf>
- En plan, der er tilvejebragt uden særskilt lovhjemmel, som burde have været vurderet eller screenet efter § 10 er ugyldig, hvis der ikke foreligger en stillingtagen efter miljøvurderingslovens regler
- https://blivhoert.kk.dk/sites/blivhoert.kk.dk/files/uploaded-files/bilag_f_afgoerelse_miljoe-og_foedevareklagenaevnet.pdf (NMK-41-00403)

Relevante links

- > Miljøvurderingsloven, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/4>
- > Vejledning i miljøvurdering af planer , <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2024/9094>
- > EU's vejledninger, <https://ec.europa.eu/environment/eia/sea-support.htm>